

Förvaltningsberättelse Neuroförbundet 2020

Organisationsnummer 802002–3605

Innehållsförteckning

Allmänt om verksamheten	4
Neuroförbundets ändamål, vision och uppdrag	4
Neuroförbundets verksamhetsområden	4
Så här arbetar Neuroförbundet	4
Styrelse och revisorer	5
Valberedningens roll och arbetsätt	8
Kansli	8
Stöd till medlemmar	9
Diagnosstöd	9
Diagnosföreläsningar	9
Juridisk rådgivning	10
Kommunikationskanaler	10
Lokalföreningar, länsförbund och distrikt	11
Neurodagen 2020	12
Medlemsrekrytering	12
Bidrag till forskning	13
Forskningsanslag	13
Opinionsbildning	14
Neurorapporten 2020 – fördjupning: rehabilitering	14
Remissvar	14
Rehabilitering	14
Corona, riskgrupper samt smittskydd- och närståendepeng	15
Neuros opinionsbildande arbete tillsammans med andra	16
Övrig väsentlig information	18
Betydande samarbetspartners, beroenden och intressekonflikter	18
Insamlingsverksamhet	18
Viktiga externa faktorer som påverkar	18
Finansiell information	19
Förvaltning av två stiftelser	19
Väsentliga händelser under räkenskapsåret	19
Finansiella instrument och placeringspolicy	19
Intern kontroll	19

Resultat och ställning 2020	20
Nyckeltal enligt Svensk InsamlingsKontroll	20
Eget kapital	21
Resultat- och balansräkning	22
Noter	24
Slutord	30
Revisionsberättelse	32

Allmänt om verksamheten

Neuroförbundets ändamål, vision och uppdrag

Neuroförbundet är en intresseorganisation specialiserad på neurologi. Vi bildades 1957 och är religiöst och partipolitiskt oberoende. Vi finns för att ge information, stöd och en framtidstro.

Vårt mål är att personer som lever med neurologiska diagnoser ska få samma möjligheter, rättigheter och skyldigheter som alla andra.

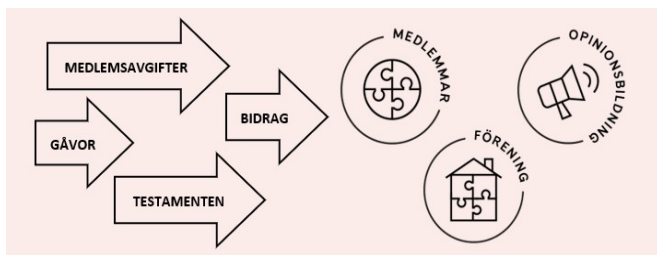
Vår vision: Ett samhälle där personer med neurologiska diagnoser har samma möjligheter, rättigheter och skyldigheter som andra.

Neuroförbundets verksamhetsområden

Neuroförbundets uppdrag kan grovt delas in i tre huvuddelar;

- att ge stöd till våra medlemmar och tillgodose medlemmarnas intressen
- att bidra till forskning genom insamling
- att bilda opinion och driva framgångsrikt påverkansarbete

Så här arbetar Neuroförbundet

Neuroförbundet består av medlemmar, en förbundsstyrelse, ett förbundskansli och 73 geografiska föreningar runt om i Sverige, tre intresse- och diagnosföreningar samt 17 länsförbund.

Förbunds kongressen är Neuroförbundets högsta beslutande organ och utgörs av ombud från föreningarna. Kongressen beslutar om organisationens handlingsplan och prioriterade områden samt utser förbundsstyrelse.

Förbundsstyrelsen ansvarar för att förbundets verksamhet bedrivs och genomförs i enlighet med förbundets ändamål på ett betryggande sätt. De hjälper till att avgöra prioriteringar för förbundet i större frågor.

Förbundskansliet ansvarar för att det som beslutas om i handlingsplanen genomförs. Det innebär bland annat att arrangera större kampanjer och ge stöd åt medlemmar. Dessutom ge stöd åt våra föreningar för att underlätta deras arbete och tillhandahålla kunskap och information i lämpliga kanaler.

Föreningslivet beslutar vilka aktiviteter de ska genomföra lokalt och regionalt för sina medlemmar. De uppvaktar och påverkar politiker och beslutsfattare på sin "hemmaplan".

Medlemsavgifter och den egna insamlingen är viktig, samtidigt som Neuroförbundet erhåller finansiering från flera håll genom statsbidrag och andra bidragsgivare. Neuroförbundet är förmånstagare i Svenska Postkodlotteriet sedan 2009 och har sedan dess fått över 50 miljoner kronor, varav 7 miljoner kronor under 2020.

De medel vi får in är avgörande för både Neuroförbundets verksamhet och möjligheten att förverkliga vår vision; *"Ett samhälle där människor med neurologiska diagnoser har samma rättigheter och möjligheter som alla andra"*.

Neuroförbundet ingår i olika samarbetsorganisationer och nätverk, där vi samverkar för att driva samhällsutveckling, neurosjukvård och rehabilitering till nytta för alla som lever med neurologisk diagnos. Neuroförbundet samarbetar också med ett antal systerorganisationer i Norden, bland andra:

- NMSR- Nordiska MS-rådet (NMSR)
- Nordiskt samarbete för Myastenia gravis, MG.

Vi är även medlemmar i EMSP- European multiple sclerosis platform samt associerade medlemmar i EuMGA- European MG association samt i den internationella organisationen MSIF – Multipel Sclerosis International Federation.

Sedan 2019 är Neuroförbundet en av 46 medlemsorganisationerna i Funktionsrätt Sverige. Genom det får Neuros medlemmarnas frågor kring tillgänglighet i samhällslivet, LSS och assistansfrågor en starkare röst.

Styrelse och revisorer

Styrelsen har sitt säte i Stockholm och har haft 9 protokollförda sammanträden under år 2020. Styrelsen har haft följande sammansättning:

Ordförande

Lise Lidbäck, Solna

Har uppdrag som ordinarie ledamot i Stiftelsen Vintersol och Stiftelsen Norrbacka-Eugenia. Egen diagnos, SPSMA

1:e vice ordförande

Johanna Andersson, Västerås

Driver egna företag inom personlig assistans och en butik. Engagerad i Funktionsrätt Västerås och vice ordförande i Kommunala rådet för funktionshinderfrågor. Egen diagnos, Limb-girdle muskeldystrofi

2:e vice ordförande (t.o.m. 2020-09-04)

Johan Gunnarson, Solna

Utbildad ingenjör. Har erfarenhet av styrelsearbete i olika typer av föreningar, bland annat drivande i uppstart av segling för rörelsehindrade i norra Sverige. Egen diagnos, muskelsjukdom FSHD

2:e vice ordförande (fr.o.m. 2020-09-04)

Petra Nilsson, Karlskoga

Jobbar som kanslist på Neuro Örebro län. Har även uppdrag som vice sekreterare i HSO Karlskoga och sekreterare i Neuro Karlskoga-Degerfors styrelse. Egen diagnos, MS

Kassaförvaltare

Peder Westerberg, Umeå

Jobbar som kommunalpolitiker på heltid. Ordförande för både Neuroförbundet och Funktionsrätt i Västerbotten samt ordförande i flera idrottsföreningar. Ingen egen diagnos

Ledamöter

Karin Rudling, Sollentuna

Utbildad läkare vid Karolinska Institutet. Har arbetat länge inom rehabiliteringsmedicin. Är även vice ordförande i Handikapprådet i Sollentuna och suttit i styrelsen för olika idrottsföreningar. Ingen egen diagnos

Patrik Magnusson, Ljungskile

Utbildad jurist som arbetar med funktionsnedsattas rättigheter. Tidigare även styrelseordförande i ett bolag som drev en högstadieskola. Ingen egen diagnos

Uno Johansson, Töreboda

Pensionär och har jobbat som försäljningschef hos Lantmännen /Kronfågel. Egen diagnos, MS

Suppleanter

Ann Bubère, Trosa

Driver webbshop med hundprodukter/hundapotek. Tidigare ekonom och hundfysioterapeut. Även engagerad i munsänkarna. Egen diagnos, progressiv MS

Kerstin Kjellin, Upplands Väsby

Har uppdrag som rättsombud inom Neuroförbundet och ordförande för Neuro Stockholm. Är utbildad jurist och engagerad i Västerorts Handikappidrottsklubb. Egen diagnos, MS

Therése Lange, Strängnäs (t.o.m. 2020-12-10)

Jobbar som teamchef på PR-byrå med uppdrag inom krishantering, internkommunikation och ledarskap i förändring. Ingen egen diagnos, men tidigare närstående till person med ALS

Revisorer

Grant Thornton Sweden AB,

Maria Karlsten Auktoriserad revisor

Rogardt Wikström, Täby Förtroendevald revisor

Valberedningens roll och arbetssätt

Enligt Neuroförbundets stadgar ska riksförbundet ha en valberedning vars huvuduppgift är att inför förbundskongressen lägga fram förslag till styrelse för kommande kongressperiod. Ytterligare uppgift för valberedningen är att lägga fram förslag till förbundskongressen om hur styrelsen ska arvoderas.

Kansli

Sedan den 9 mars 2020 bedrivs merparten av arbetet på kansliet på distans på grund av den rådande pandemin. Förbundet är noga med att följa Folkhälsomyndighetens och övriga myndigheters rekommendationer. Kollektivavtal finns på arbetsplatsen samt ett antal kompletterande policys avseende personalpolitik. Dessa uppdateras kontinuerligt. För Neuroförbundet är det också viktigt att vara en miljö- och kostnadsmedveten organisation för långsiktig hållbarhet.

Stöd till medlemmar

Diagnosstöd

Förbundets diagnosstödjare är ideellt engagerade medlemmar som ger råd, stöd och vägledning till enskilda medlemmar som hamnat i en livssituation med en kronisk neurologisk sjukdom, som oftast försämras med tiden. Våra diagnosstödjare har kunskap genom egen erfarenhet av sina respektive diagnoser. De är medmänniskor som tar sig tid att lyssna och förstår. I samtal per telefon, och ibland via mejl, kan våra medlemmar dela tankar, idéer, frågor och känslor med en oberoende part som lever med samma diagnos.

Till förbundets diagnosstödjare registrerades under 2020 över **400 samtal**. De mest efterfrågade områdena är polyneuropati och MS, men vi har även en hel del samtal om Parkinsons sjukdom och neuromuskulära diagnoser (NMD). Vi har sedan 2018 ett krav på medlemskap för att få ta del av diagnosstödet. Men ansvarig för diagnosstödet svarar även på övergripande frågor från de som ännu inte är medlemmar. Vi fick drygt **300 frågor via mejl** som vi svarat på.

Vi får många tack för det stöd vi erbjuder, här är några:

"Tack snälla du! Det känns som balsam för själen bara av att få bli förstådd av någon! Så än en gång, TACK!"

"Stort tack för ditt tydliga svar. Tänk att man ska behöva kritiskt granska även Socialstyrelsens info 😊"

"Tack för ditt svar och för att du berättar hur det går till..."

"Stort tack för att du tog dig tid. Vi kämpar vidare 😊"

"Stort tack för stödet - det känns bra och peppande att höra. Det är ungefär så jag ska försöka leva mitt liv fr o m nu, tänker jag. 😊"

Diagnosföreläsningar

På grund av den rådande coronapandemin har vi inom Neuro ställt om och anordnat ett par större digitala föreläsningar inom de diagnoser där vi har störst efterfrågan. Det har resulterat i att fler personer har kunnat ta del av de uppskattade föreläsningarna.

Neuro arrangerade en digital MS-föreläsning den 1 oktober tillsammans med MS-registret som firade 20-år. Föreläsningen finns inspelad och textad på Youtube med närmare **1600 visningar**.

Den 26 november genomförde Neuro en digital föreläsning om den neurologiska diagnosen polyneuropati, där det finns flera olika varianter. Föreläsningen finns inspelad och textad på Youtube med drygt **1200 visningar**.

Juridisk rådgivning

Neuroförbundets medlemmar får via förbundet kunnig vägledning i sociala rättigheter samt hjälp i myndighetskontakter eller vid överklagan i rättsprocesser.

Under 2020 efter en kort omställning omstrukturerades rättsombudsverksamheten till en mer fokuserad juridisk rådgivning. Denna förändring syftar till att nå ut till fler, ge hjälp till självhjälp. Den juridiska rådgivningen fungerar som bollplank och informationskälla, samt skapar mallar, guider och verktyg som gör att kontakter med myndigheter och rättsliga processer förhoppningsvis blir mer lätthanterligt för fler. Den juridiska rådgivningen har, p.g.a. pandemin, under året skett digitalt och via telefon och via mejl. De vanligaste ärendena är, liksom de senaste åren, sjukpenning och sjukersättning (30% av alla ärenden). 25 % handlar om assistans/ledsagning/hemtjänst, 5 % tar upp missnöje i vården/patientnämnden/LÖF, 5 % handlar om färdtjänst och parkeringstillstånd och övriga 35 % tar upp försäkring, arbetsrätt, merkostnadsersättning, processfrågor, rehabilitering, hjälpmedel, samt allmänna frågor om rätt till stöd. Den juridiska rådgivningen har därutöver medverkat i föreläsningar, work-shops och webinarier med bl.a. Funktionsrätt, Försäkringskassan, NKA och IVO. Två rättsliga krönikor har även skrivits i Neuros tidskrift Reflex.

Kommunikationskanaler

Fokus för vår kommunikation är ökad kunskap, gemenskap och framtidstro. Våra målgrupper, som är medlemmar, givare och intressenter, ger fortsatt positiva reaktioner på vår kommunikation. Genom vårt fokus och de positiva reaktioner från målgrupperna kan vi underlätta vardagen för många som lever med neurologisk diagnos.

Vårt medlemsmagasin Reflex utkom som vanligt med fyra nummer under 2020. Året innehöll följande teman:

- nr 1 Forskning – Insamling
- nr 2 Påverkan - Neuro en röst för mig
- nr 3 Föreningsliv – Engagemang
- nr 4 Gemenskap – Neuro med mig.

Vi finns också i digitala kanaler och under 2020 producerade Neuro 20 nya videor och webinarier på YouTube-kanal. Webinarier blev en allt mer använd kanal för medlemskommunikation under coronapandemin 2020. På facebook har Neuro fortsatt bygga upp sin målgrupp och hade vid årets slut drygt 16 000 följare.

Tre större utvecklingsinsatser har gjorts för Neuros webbsida under 2020: nytt diskussionsforum, ny kalendersida och nytt menysystem.

Det nya diskussionsforumet på Neuros hemsida lanserades i början av februari 2020. Tanken med forumet är att ge medlemmar och andra intresserade en möjlighet att ställa frågor, kommentera och ta del av erfarenheter inom olika neurologiska diagnoser och ge varandra tips. Vissa trådar har närmare **4000 visningar**. Vi har idag ca 250 registrerade användare.

Kalendersidan är egentligen av två olika slag. Den ena är en **övergripande kalendersida** för hela Neuro.se. Den samlar in alla aktiviteter som finns publicerade på hela neuro.se (riksförbundet och de olika föreningarna) och presenterar dem överskådligt månadsvis på en och samma sida. Därutöver har varje förening fått en **egen kalendersida** där bara föreningens egna aktiviteter visas.

Vår hemsida www.neuro.se hade under 2020 807 000 besökare, varav 87,2 % registrerats som nya besökare. Mest besökta sidorna handlade om symtom vid MS eller polyneuropati. Vårt arbete med sökordsoptimering (SEO), med fokus på Googles topp tre placering inom utvalda områden, fortsätter.

Neuro har under året regelbundet skickat ut tre olika nyhetsbrev. I genomsnitt sändes 1-2 nyhetsmejl per vecka. Öppningsgraden för Neuros nyhetsbrev ligger som regel mellan 30 och 60 procent.

- **Föreningsnytt** – praktisk information till förtroendevalda inom Neuro.
- **Neuroaktuellt** – ett brett nyhetsbrev med fokus på vår verksamhet till medlemmar och andra intresserade. Vid årets slut hade Neuroaktuellt drygt 16 000 aktiva mottagare.
- **Diagnosnytt** – en medlemsförmån som skickas ut till de medlemmar som angett en eller flera intressediagnoser och det når mellan 100 och 3 000 beroende på diagnos.

Under hösten användes även några diagnosnytt till att värva nya medlemmar bland dem som var prenumeranter på Neuroaktuellt men inte medlemmar i Neuro än. Dessa "värvarmejl" resulterade i över 400 klick på "Bli medlem". Tyvärr kan vi ännu inte spåra dessa klick för att se hur många som verkligen blev medlemmar.

Lokalföreningar, länsförbund och distrikt

Föreningar och länsförbund är hjärtat i Neuroförbundets kamratstödande verksamhet. Vid årsskiftet 2020 hade förbundet 76 föreningar och 17 länsförbund. Föreningar och länsförbund består av övervägande ideellt arbetande personer, som arrangerar medlemsaktiviteter och tillvaratar medlemmarnas intressen gentemot kommuner och regioner.

En rik flora av sociala aktiviteter bidrar till samhörighet och trygghet. Föreningar och länsförbund arrangerar även temamöten och kurser i diagnosfrågor och liknande. Föreningarna har också möjlighet att arbeta intressepolitiskt, vanligtvis med inriktning på kommunala frågor medan länsförbunden i första hand riktar sig till hälso- och sjukvårdsfrågor inom sin region.

När pandemin slog till under våren tvingades Neuros föreningsliv till förändring. Istället för att ställa in så ställde många föreningar om. Verksamhet som normalt genomförts fysiskt styrdes om till att bli digitala. Medlemsaktiviteter så som medlemsfika, yoga, sizzumba och diagnoskonferenser kunde på så sätt genomföras.

Som ett stöd till föreningslivet arrangerade Neuroförbundet under året IT-utbildningar, webbdagar, samt utvecklingskonferenser. Vidare utvecklades vårt IT-stöd genom att föreningslivet erbjöds föreningsdator och supportmöjligheter, detta för att underlätta för vårt föreningsliv att hålla kontakten med medlemmarna. Sammanlagt deltog över 200 föreningsaktiva i någon av de erbjudna IT-utbildningarna.

Under året påbörjades ett tvåårigt utvecklingsprojekt för vårt föreningsliv i södra delarna av landet. Syftet med projektet är dels att stärka det befintliga föreningslivet men även se på möjligheten att rekrytera fler medlemmar med fokus på yngre personer samt att skapa god relation och samverkan med vården. Projektet finansierades av Neuro, stiftelsen Anders Ulffs minne samt Carl Jönssons understödsstiftelse

Neurodagen 2020

Tiden strax före och efter Neurodagen den 28 september, förbundets födelsedag, genomförs varje år en stor mängd aktiviteter runt om i landet av vårt föreningsliv. Med en gemensam kampanjtid kan resurser samordnas på ett effektivt sätt och viktiga intressefrågor föras fram med större tryck gentemot samhällets beslutsfattare. En gemensam kampanjtid ger också möjlighet att marknadsföra förbundet, vår verksamhet och värva fler medlemmar. Stora delar av årets kampanj genomfördes på grund av rådande omständigheter digitalt.

Förbundet genomförde ett riksomfattande webinarium om rehabilitering den 21 september, vilket var en markering av att Neurodagsperioden nu var igång. Se mer om detta under avsnitt om rehabilitering.

Medlemsrekrytering

Vid årsskiftet 2020–2021 hade Neuroförbundet 12 566 medlemmar, varav ca 8388 kvinnor och ca 4048 män, det finns också 130 som valt att inte ange kön. Antalet anhörigmedlemmar var 1561. Medlemmar som angivit egen diagnos var 8750.

Medlemsrekryteringskampanjen ” Bli en del av vår gemenskap nu så ingår 2021 års medlemskap” gav 510 nya medlemmar i höstas.

Genom inrättandet och besättningen av tjänsten verksamhetsutvecklare men inriktning på medlemsrekrytering, som Neuro genomförde i fjol, satsade förbundet på att mer görs för medlemsrekrytering – och medlemmar är en väsentlig del av vår organisation, för starkare påverkan i samhället, viss finansiering, och att verksamhet ska kunna utföras för personer med neurologisk diagnos och anhöriga runtom i landet.

Bidrag till forskning

Neuroförbundet stöder forskning inom neurologins område till i första hand patientnära forskning. Eftersom beviljade bidrag ges av en fond som är sammanbunden med en patientorganisation upplevs bidrag som särskilt uppskattade av många forskare. Neuroförbundets forskningskommitté består av neurologer med olika specialisteriktningar, en fysioterapeut och en arbetsterapeut. Forskningskommittén analyserar inkomna ansökningar om forskningsbidrag och bedömer forskningsplanens innehåll, forskningens relevans och möjlighet till genomförande och att projekten har en vetenskaplig grund samt är godkända ur ett etiskt perspektiv.

Forskningsanslag

De gåvor och testamenten som Neuroförbundet får och som avser forskning har bidragit till värdefull forskning. Utifrån kampanjen Stoppa ALS har man kunnat starta ALS Treatment Center vid Karolinska Universitetssjukhuset Huddinge, som under året fick ett bidrag om 700 tkr. Aktuell forskning har också kunnat stöttas med större och mindre bidrag. Ett stort bidrag om 400 kkr delades ut till forskning som bedrivs vid Luleå Tekniska Universitet kring hjärnvänliga arbetsplatser samt ytterligare två bidrag om 125 tkr vardera till Karolinska Universitetssjukhuset och Lunds Universitet.

Vi utsågs av Giva Sverige till "Årets Givare" tillsammans med insamlingen Stoppa ALS.

Opinionsbildning

Neurorapporten 2020 – fördjupning: rehabilitering

Neurorapporten ges ut årligen sedan 2014 och är basen för vår opinionsbildning. Den berör olika intressepolitiska frågor varje år och innehåller statistik och berättelser från våra medlemmar om hur det är att leva med en neurologisk diagnos.

Neurorapporten 2020 fördjupar sig på temat neurologisk rehabilitering. Den tar upp vad forskningen säger om neurologisk rehabilitering, liksom vad lagtexter och nationella riktlinjer gör gällande. Därutöver redogör den för våra medlemmars samlade erfarenheter och behov.

I rapporten

- förklarar vi varför det är viktigt att fler får individuella rehabiliteringsplaner och att de följs upp
- tydliggör vi värdet av återkommande perioder av sammanhängande teamrehabilitering, som långt ifrån alla i behov av det erbjuds
- ger vi argument för att förbättra förutsättningarna för personer med neurologisk diagnos att träna kontinuerligt.

Remissvar

Under året har vi besvarat ett tiotal remisser. En av dem är huvudbetänkandet från God och nära vård-utredningen (SOU 2020:19). Vi tillstyrker utredningens lagändringsförslagen som skulle ge fler patienter rätt till individuella planer och innebära en reglering om att planerna ska innehålla förebyggande och rehabiliterande insatser. Vi påpekar dock att lagändringar inte är nog. Regioner och kommuner har redan en lagstadgad skyldighet att upprätta individuella rehabiliteringsplaner, men våra undersökningar visar att väldigt få av våra medlemmar får en sådan. Endast 1 av 5 svarande har en individuell rehabiliteringsplan, i vår senaste undersökning.

Remissarbetet har resulterat i ett fördjupat samarbete med bland andra Reumatikerförbundet och Riksförbundet HjärtLung. Det ökar våra chanser att få genomslag i debatten vad gäller våra gemensamma frågor, framöver.

Rehabilitering

Vi fortsätter ge stöd till föreningar och länsförbund i arbetet med att uppmärksamma bristerna i tillgången till neurologisk rehabilitering och att enskilda inte erhåller individuella rehabiliteringsplaner. Till stöd för detta arbete används såväl rebrapporten från år 2018 som Neurorapporterna från år 2019 och 2020. Som en följd av reserestriktioner kunde inte mer än ett par fysiska möten genomföras med olika länsförbund under året så mycket fick hanteras via digitala mötesformer. Bland annat deltog vi i ett webinarium om rehabilitering arrangerat av vår förening i Uppsala-Knivsta.

I september genomförde vi ett webinarium där Neurorapporten för 2020 presenterades och rehabiliteringsläkare Jan Lexell och logoped Kajsa Söderhielm föreläste. Såväl inför som under webinariet möjliggjorde vi för deltagande åhörare att ställa frågor. Över 1100 personer deltog i webinariet som hade "vikten av neurologisk rehabilitering" som tema.

I slutet av året hölls tre digitala konferenser med 32 föreläsare från föreningar och länsförbund i syfte att ha en dialog om hur vi lokalt, regionalt och riks kan samverka i framtida påverkansarbete för en bättre rehabilitering. Konferenserna föregicks av en konferens med utvalda inbjudna för att finna de frågor som föreningslivet skulle kunna vara intresserade av att diskutera i syfte att skapa ett forum som var på "rätt nivå".

Corona, riskgrupper samt smittskydd- och närståendepeng

Under 2020 stod vi inför en ny prövning, en global pandemi. Ett coronavirus som prövade och som fortsatt prövar vårt förbund, vår hälso- och sjukvård, rehabilitering och oss som medmänniskor. Coronaviruset påverkade även våra föreningar och våra medlemmar. Därför följde det sig naturligt att Corona kom att dominera Neuros opinionsbildning under hela 2020.

Under första halvåret fokuserade Neuro på att lyfta brister i regeringens- och myndigheternas arbete för att skydda riskgrupper under Coronapandemin. Vi var tidigt ute och visade på att det saknades dialog mellan patientorganisationer och berörda myndigheter. Vi hade exempelvis inte blivit inbjudna till arbetet med att ta fram riktlinjer kring hur vården skulle prioritera patienter vid en eventuell brist på intensivvårdsplatser. Det sakades även tydligare information om vilka som ingick i definitionen riskgrupp.

När det blev tydligt att riskgrupper inte skulle omfattas av regeringens olika stödåtgärder valde Neuro att fokusera vår opinionsbildning på att regeringen skulle införa en så kallad smittskydd- och närståendepeng. En framgångsrik opinionsbildning. Regeringen införde smittskyddspeng från 1 juli fram till årsskiftet. Det fanns delar där vi inte nådde hela vägen fram. Smittskyddspengen gick inte att ansöka retroaktivt från 1 mars 2020. Det saknas även någon form av närståendepeng. Samtidigt kunde många som ansökte smittskyddspeng exempelvis undgå att tvingas flytta eller hamna i personlig konkurs.

Under den här perioden medverkade vår talesperson, förbundsordförande Lise Lidbäck, i nationell media vid flera tillfällen. Allt från Sveriges radio, TV4 Nyheterna, Aftonbladet, Dagens Nyheter, Svenska Dagbladet till Altinget. Men det fanns även tillfällen då våra engagerade medlemmar medverkade i media. Då fick allmänhet och beslutsfattare möjlighet att ta del av konkreta konsekvenser när en våra medlemmar tvingades vänta på operation och därmed inte kunnat genomföra den viktiga rehabiliteringen. Det kunde även vara berättelser från våra medlemmar som berättade hur det var att vara riskgrupp och samtidigt kämpa för smittskyddspeng.

För att fortsätta stärka vår opinionsbildning och trovärdighet inom Corona genomförde vi en medlemsenkät där våra medlemmar kunde delge sina

erfarenheter under rådande Coronapandemi. I början av hösten presenterades den delen av Neuros Coronaenkät som berörde rehabilitering. Resultaten i urval:

- **Vårdskuld**
Nästan 40 procent av dem som hade vårdinsatser inplanerade eller sökte vård under pandemin (totalt 1 638 personer) nekades vård, som en effekt av pandemin.
- **Rehabiliteringsskuld**
Över 80 procent av dem som hade någon form av rehabilitering eller egen träning inplanerad (totalt 1 167 personer) uppger att deras rehabilitering eller träning inte blev av, som en följd av pandemin. Beslutet att ställa in rehabiliteringen fattades i majoriteten av fallen av någon annan än de svarande själva.
- **Särskilt utsatt grupp**
Många av våra medlemmar tillhör en riskgrupp och har under pandemin blivit mer beroende av närstående. En fjärdedel av dem det berör svarar att de själva eller en samboende har avstått från hemtjänst eller assistans på grund av smittorisk. En knapp femtedel av samma grupp fick av andra skäl minskad hemtjänst eller assistans, som en effekt av pandemin. Personer som tillhör en riskgrupp har också drabbats hårt ekonomiskt, i de fall de själva förvärvsarbetar utan möjlighet att jobba hemifrån, eller bor tillsammans med någon som gör det. Citat från en svarade:

”Vågar ej använda trygghetslarmet pga rädsla att bli smittad av hemtjänsten som varit hos sjuka patienter. Sambo tvingats ta tjänstledigt utan lön och jag måste betala alla räkningar och även sambos.”

Det resulterade i tre olika nyhetsinslag på Sverige radio Ekot:

- Larmet - ”Människor har fått skador av inställd rehabilitering”.
- Kravet - ”Ökade resurser till rehabilitering efter pandemin”.
- Kritiken mot ojämlik rehabilitering - ”Behövs en basnivå”.

Neuros opinionsbildande arbete tillsammans med andra

Under 2020 opinionsbildade vi tillsammans med flera andra förbund kring olika frågor som berör våra medlemmar. Exempelvis medverkade vi i flera debattartiklar som:

- ”Det behövs en kraftsamling för rehabilitering”
- ”Regeringen måste stärka forskningen som räddar liv”
- ”Äventyra inte vården för oss med sällsynta sjukdomar”
- ”Dags att ge dem med störst behov företräde i vården”
- ”Hög tid att prioritera medicinsk forskning”
- ”Stängs Mobilitetscenter minskas friheten för många”
- ”Vi vill delta i utvecklingen mot god och nära vård”

I mitten av augusti 2020 presenterade Fysioterapeuterna en undersökning, i tidningen Dagens samhälle, som visade på att sju av tio patienter med långvariga folksjukdomar hade fått mindre rehabilitering under Coronapandemin och varannan uppgav att deras hälsa hade försämrats. En undersökning som Fysioterapeuterna hade genomfört med hjälp av Neuros medlemmar, Nätverket

mot Cancer, Riksförbundet Hjärt-Lung, Unga Reumatiker samt Pensionärernas riksorganisation. Resultatet av undersökningen presenterades även på flera lokala debattsidor över hela landet.

Övrig väsentlig information

Betydande samarbetspartners, beroenden och intressekonflikter

Neuroförbundet har många beröringspunkter med omvärlden. När vi företräder medlemmarnas intressen är det viktigt att avväga vilka vi väljer att samarbeta med. Förbundet samarbetar med externa aktörer när det gagnar våra medlemmars intressen och då förbundets obundenhet inte kan ifrågasättas.

Neuroförbundet har sedan flera år tillbaka en policy som klargör på vilka grunder samarbeten får ske. Policyn redovisas öppet på vår hemsida. Vid samarbeten med läkemedelsföretag följer Neuroförbundet Läkemedelsindustriföreningens LIF's riktlinjer. På LIF's hemsida www.lif.se kan alla ta del av de etiska riktlinjerna och värdet av att vardera parten förhåller sig oberoende till varandra.

Insamlingsverksamhet

Neuroförbundet är medlem i och arbetar i enlighet med Giva Sveriges kvalitetskod. Neuroförbundet har 90-konto på plus- och bankgiro och därmed granskas Neuroförbundets insamlingsverksamhet av Svensk Insamlingskontroll. Detta innebär bland annat att Neuroförbundets insamlings- och administrationskostnader inte bör överstiga 25 procent av de totala intäkterna, samt att Neuroförbundet garanterar att insamlade medel går till det insamlade ändamålet.

Viktiga externa faktorer som påverkar

Bland de faktorer som har den största påverkan på oss kan nämnas:

- Lagstiftning och politiska beslut. Dessa påverkar både vår organisation och våra medlemmar.
- Forskning. De flesta sjukdomstillstånd som Neuroförbundet arbetar med är beroende av att forskningen kommer med svar på varför dessa uppstår, hur de effektivast kan behandlas samt hur livet i stort kan underlättas för alla som får en neurologisk diagnos.
- Statlig finansiering. Frågan om statsbidrag till vår verksamhet är ständigt återkommande. En statlig utredning har pågått sedan 2017. Beslut kan komma att påverka storleken på statsbidraget.
- Börsens utveckling. Neuroförbundet placerar en del av insamlade medel i värdepapper, varför vi är beroende av hur finansmarknaden utvecklas.
- Neuroförbundet är förmånstagare till Postkodlotteriet. Hur lotterimarknaden utvecklas kan komma att påverka vilka medel som kan delas ut framöver.

Finansiell information

Förvaltning av två stiftelser

Neuroförbundet förvaltar två stiftelser. De två stiftelsernas styrelser består av samma personer som i Neuroförbundets styrelse:

Stiftelsen Neurofonden 1 (802006-7347). Eget kapital 65,7 milj kr.

Stiftelsen till Anders Ulffs minne (802412-3393). Eget kapital 20,5 milj kr.

Stiftelsernas verksamheter redovisas i separata årsredovisningar.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Under 2020 har allt överskuggats av den rådande Covid-19 pandemin. Det har lett till en del inställda aktiviteter men framför allt en omställning till digitala aktiviteter så väl nationellt som lokalt. En stor satsning har gjorts för att digitalisera Neuros föreningsliv genom att förse föreningarna med datorer samt tillhandahålla support och utbildning.

Finansiella instrument och placeringspolicy

Neuroförbundets värdepapper förvaltas enligt diskretionär förvaltning. Förvaltare för 2020 var Söderberg & Partners. Placeringar i aktier och räntebärande instrument skall ske med inriktning på långsiktighet och jämn kapitaltillväxt, och skall ske i värdepapper noterade i svensk aktiehandel. En kapitalplaceringspolicy finns, beslutad av förbundsstyrelsen. Denna placeringspolicy ses regelbundet över av förbundsstyrelsen.

Under början av 2020 sjönk börsen snabbt och kraftigt på grund av Covid-19-pandemin. Tack vare den säkerhetsmodell som förbundets kapitalplaceringspolicy stipulerar, skyddades värdet på förbundets kapital, även om givetvis en viss värdeminskning skedde. Därefter återhämtade sig marknaden snabbare än förväntat och i den uppgången tillät inte vår kapitalplaceringspolicy ett sådant agerande att vi kunde följa med i uppgången fullt ut. Så våra värdepappersinnehav har endast ökat marginellt under 2020.

Intern kontroll

Vår redovisning är anpassad för den verksamhet som bedrivs och ger en rättvisande information om verksamheten. Periodiska bokslut följs upp av förbundsstyrelsen och avvikelser mot budget analyseras systematiskt. En enkel och tydlig ansvarsfördelning samt arbetsordning säkerställer att risken för fel och oegentligheter minimeras.

Resultat och ställning 2020

Årets resultat 36 251 kkr överförs i ny räkning. Nedan presenteras en sammanställning över förbundets intäkter, kostnader och resultat de senaste fem åren. Samtliga belopp är i kkr

	2016	2017	2018	2019	2020
Intäkter	27 487	26 865	26 353	28 061	58 609
Kostnader	-28 598	-27 248	-26 158	-24 770	-21 152
Verksamhetsresultat	-1 111	-383	195	3 291	37 457
Finansiellt resultat	3 400	4 206	-1 323	683	-1 207
Årets resultat	2 289	3 823	-1 128	3 974	36 251

Nyckeltal enligt Svensk InsamlingsKontroll

	2016	2017	2018	2019	2020
Ändamålskost/intäkter	73%	79%	80%	72%	29%
Adm.kost/intäkter	27%	22%	20%	16%	8%
Insam.kost/medl fr allm	27%	17%	16%	17%	4%

Finansiering	2016	2017	2018	2019	2020
Statsbidrag	5 349	5 442	5 494	5 361	5 676
Medl.avgifter	2 388	2 403	2 481	2 320	2 153
Bidrag fr andra org/fond	3 462	9 264	9 297	8 429	9 453
Gåvor/testamenten	-11 423	6 648	7 795	11 051	40 560
Övrigt	4 865	3 108	1 286	900	766

Eget kapital

Förändring av eget kapital (kk):

	Ändamålsbestämda medel	Balanserat kapital	Totalt eget kapital
Ingående balans	253	39 104	39 357
Rättelse av fel tidigare år		-303	
Årets resultat		36 251	
Utgående balans	253	75 052	75 305

I bokslutet 2019 görs en justering av upplupna kostnader som till största delen dels hänförs till flertalet år tillbaka och dels till lägre kostnader än offererat och uppbokade hänförliga till flytten av kansliet i december 2018.

Resultat- och balansräkning

Funktionsindelad resultaträkning kkr

<i>Verksamhetsintäkter</i>	<i>År 2020</i>	<i>År 2019</i>	<i>not</i>
Medlemsavgifter	2 153	2 320	3
Gåvor	40 560	11 051	3
Bidrag	15 129	13 790	3
Nettoomsättning	681	668	
Övriga verksamhetsintäkter	86	232	
Summa verksamhetsintäkter	58 609	28 061	
<i>Verksamhetskostnader</i>			4,5
Ändamålskostnader	-16 776	-20 249	
Insamlingskostnader	-1 718	-2 255	
Administrationskostnader	-2 658	-2 266	
Summa verksamhetskostnader	-21 152	-24 770	
Verksamhetsresultat	37 457	3 291	
<i>Finansiella och extraordinära poster</i>	<i>2020</i>	<i>2019</i>	
Resultat från övriga värdepapper och fordringar			
som är anläggningstillgångar	-855	1 640	6
Ränteintäkter och utdelningar	3	59	
Räntekostnader	0	-1	
Förvaltningskostnader	-355	-1 015	
Summa finansiella och extraord poster	-1 207	683	
Årets resultat	36 251	3 974	

Balansräkning kkr

<u>Tillgångar</u>	20201231	20191231	not
Anläggningstillgångar			
Inventarier	34	58	7
Finansiella anläggningstillgångar			
Långfristiga värdepappersinnehav	43 840	43 209	8
<i>Summa anläggningstillgångar</i>	<i>43 874</i>	<i>43 267</i>	
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar	336	233	
Övriga fordringar	3 188	1 377	
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	13 098	597	9
<i>Summa kortfristiga fordringar</i>	<i>16 622</i>	<i>2 207</i>	
Kassa och bank	22 801	2 453	
<i>Summa omsättningstillgångar</i>	<i>39 423</i>	<i>4 660</i>	
Summa tillgångar	83 297	47 928	
<u>Eget kapital och skulder</u>			
Eget kapital			
Ändamålsbestämda medel	253	253	
Balanserat kapital	75 052	39 104	
<i>Summa eget kapital</i>	<i>75 305</i>	<i>39 357</i>	
<i>Långfristiga skulder</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder	1 386	2 671	
Övriga skulder	5 101	3 599	
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	1 505	2 321	10
<i>Summa kortfristiga skulder</i>	<i>7 992</i>	<i>8 570</i>	
Summa eget kapital och skulder	83 297	47 928	

Noter

Not 1 Redovisnings-och värderingsprinciper

Neuroförbundets redovisnings- och värderingsprinciper överensstämmer med årsredovisningslagen, BFNAR 2012:1 (K3) och GIVA Sveriges Styrande riktlinjer för årsredovisning.

Verksamhetsintäkter

Endast det inflöde av ekonomiska fördelar som organisationen erhållit eller kommer att erhålla för egen räkning redovisas som intäkt. Intäkter värderas, om inget särskilt anges nedan till verkliga värdet av det som erhållits eller kommer att erhållas. Nedan beskrivs för respektive intäktspost när intäktsredovisningen sker.

Medlemsavgifter

Medlemsavgifter omfattar inbetalningar för medlemskap i organisationen. Medlemsavgifter redovisas vid inbetalning från medlemmen och intäktsredovisas över den tidsperiod som avses

Gåvor och bidrag

En transaktion i vilken organisationen tar emot en tillgång eller en tjänst som har ett värde utan att ge tillbaka motsvarande värde i utbyte är en gåva eller ett erhållet bidrag. Om tillgången eller tjänsten erhålls därför att organisationen uppfyllt eller kommer att uppfylla vissa villkor och om organisationen har en skyldighet att återbetala till motparten om villkoren inte uppfylls är det ett erhållet bidrag. Är det inget bidrag är det en gåva

Gåvor

Gåvor redovisas som huvudregel som intäkt när den erhålls. En gåva som intäktsförts redovisas antingen som en tillgång eller en kostnad beroende på om gåvan förbrukas direkt eller inte. Gåvor som organisationen avser att stadigvarande bruka i verksamheten redovisas som anläggningstillgångar. Övriga gåvor redovisas som omsättningstillgångar. Medlemsavgifter från allmänheten räknas in bland gåvorna.

Bidrag

Bidrag redovisas som intäkt när villkoren för att erhålla bidraget har uppfyllts. Erhållna bidrag redovisas som skuld till dess villkoren för att erhålla bidraget uppfylls. Bidrag som erhållits för att täcka vissa kostnader (t.ex för administration) redovisas samma räkenskapsår som den kostnad bidraget är avsett att täcka. Erhållna bidrag värderas till det verkliga värdet av den tillgång som organisationen fått eller kommer att få.

Nettoomsättning

Intäkt vid försäljning av varor redovisas normalt vid försäljningstillfället. Prenumerationer redovisas som intäkt linjärt över prenumerationstiden.

Övriga intäkter

Övriga intäkter är intäkter som inte är primära för organisationen. De redovisas som intäkt när de erhålls och till verkligt värde.

Verksamhetskostnader

Verksamhetskostnader delas in i följande funktioner, ändamåls-, insamlings- och administrationskostnader

Ändamålskostnader består av direkta ändamålskostnader såsom bidrag till forskning, kostnader för rehab-aktiviteter, opinionskostnader, personal, mm, samt samkostnader (indirekta kostnader såsom lokal-kontorskostnader)

Insamlingskostnader består av direkta kostnader för att samla in medel, personal samt samkostnader (indirekta kostnader såsom lokal-och kontorskostnader)

Administrationskostnader består av personalkostnader, styrelsekostnader, revision samt samkostnader (indirekta kostnader såsom lokal- och kontorskostnader).

Not 2 Uppskattningar och bedömningar

Förbundet har gjort bedömningen att det inte finns några svårigheter eller osäkerheter kring bedömning och värdering av årets transaktioner. Inga väsentliga uppskattningar har gjorts.

Not 3 Insamlade medel

<i>Gåvor som redovisats som intäkt</i>	<i>År 2020</i>	<i>År 2019</i>	<i>År 2018</i>
Medlemsavgifter	2 153	2 320	2 481
Övriga gåvor från allmänheten	40 559	11 051	7 795
Företag	0	0	0
<i>Summa gåvor</i>	<i>42 712</i>	<i>13 371</i>	<i>10 276</i>

<i>Bidrag som redovisats som intäkt</i>	<i>År 2020</i>	<i>År 2019</i>	<i>År 2018</i>
PostkodLotteriet	7 700	6 650	7 000
Svenska kommittén för Rehab. SVCR	700	700	700
Stiftelsen Neurofonden 1	491	970	1 503
Radiohjälpen	218	35	35
Norrbacka Eugenia	0	15	0
Svenska Spel	144	51	60
Övriga	200	8	0
<i>Summa insamlade bidrag</i>	<i>9 453</i>	<i>8 429</i>	<i>9 297</i>

Offentliga bidrag

Staten	5 676	5 361	5 494
<i>Summa offentliga bidrag</i>	<i>5 676</i>	<i>5 361</i>	<i>5 494</i>
<i>Summa bidrag</i>	<i>15 129</i>	<i>13 790</i>	<i>14 791</i>

Totalt insamlade medel består av följande

Gåvor som har redovisats i RR	42 712	13 371	
Bidrag som redovisats som intäkt	15 129	13 790	
<i>Summa insamlade medel</i>	<i>57 841</i>	<i>27 161</i>	

Not 4 Medelantal anställda, personalkostnader och arvoden till styrelsen

Medelantalet anställda

	Antal anställda	varav män
2020	15	7
2019	15	7

Könsfördelning bland styrelseledamöter och ledande befattningshavare

Styrelseledamöter	Antal	varav män
2020	11	4
2019	11	4

Generalsekreterare/kanslichef och andra ledande befattningshavare

	Antal	varav män
2020	3	1
2019	3	1

Löner, andra ersättningar och sociala kostnader   ***År 2020***   ***År 2019***

Löner och andra ersättningar

Styrelse och kanslichef	940	938
Anställda	5 025	7 477
<i>Totala löner och ersättningar</i>	<i>5 965</i>	<i>8 415</i>
<i>Sociala kostnader</i>	<i>2 987</i>	<i>3 390</i>
(varav pensionskostnader exkl löneskatt)	647	727
<i>Summa löner, ersättningar och sociala kostnader</i>	<i>8 952</i>	<i>12 532</i>

Lån till ledande befattningshavare och transaktioner med närstående

Organisationen har inte lämnat lån till ledande befattningshavare. De transaktioner som har gjorts med närstående har uteslutande varit arvoden

till medhjälpare eller rättsombud och har alltid baserat på kompetens och gjorts på marknadsmässiga villkor.

Löner och andra ersättningar har endast utbetalats i Sverige, ej i andra länder

Not 5 Leasing

Förbundet leasar endast kontorslokaler. Avtalet om lokalhyra sträcker sig till 2026-12-31 och uppgår under 2020 till 1 184 (1 123) kkr.

Not 6 Resultat från värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar

	<i>År 2020</i>	<i>År 2019</i>
Utdelningar	3	59
Realisationsresultat vid försäljningar	-855	
Ränte- och förvaltningskostnader	-355	-1015
Summa	-1 207	683

Not 7 Inventarier

Inventarier bokförs som tillgångar till anskaffningsvärden vid värden över 1 prisbasbelopp och skrivs systematiskt av över den bedömda ekonomiska livslängden. Vid lägre värden kostnadsbokförs inventarier direkt. Följande avskrivningstider tillämpas:

Inventarier 3 år

<i>Inventarier</i>	<i>År 2020</i>	<i>År 2019</i>
Ingående anskaffningsvärde	72	0
Förvärv	0	72
Utgående anskaffningsvärde	72	72
Ingående avskrivningar	-14	0
Försäljningar och utrangeringar	0	0
Årets avskrivningar	-24	-14
Utgående ackumulerade avskrivningar	-28	-14
<i>Utgående bokfört värde</i>	34	58

Not 8 Långfristiga värdepappersinnehav

Förbundets värdepapper förvaltas enligt avtal om s.k. diskretionär

förvaltning och förvaltas av Söderberg&Partners. Placeringar i aktier, kassa och räntebärande instrument skall ske med inriktning på långsiktighet och jämn kapitaltillväxt, och skall ske i värdepapper noterade på Stockholms Fondbörs. En hög och jämn avkastning i kombination med god riskspridning skall eftersträvas. Aktier och aktierelaterade finansiella instrument skall vara emitterade av företag som inte bryter mot FN:s förklaring om mänskliga rättigheter eller ILO:s åtta kärnkonventioner. Bilaga bifogas på innehavet av värdepapper

Värdepapper	År 2020	År 2019
Ingående värde	43 209	29 516
Förvärv	59 543	55 688
Försäljningar	-58 911	-43 228
Nedskrivningar	0	0
Återföring av tidigare års nedskrivning	0	1 223
Utgående redovisat värde	43 840	43 209

Not 9 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	År 2020	År 2019
Förutbetalda hyror	296	284
Förutbetalda avtal	319	295
Övriga poster	12 483	18
Summa	13 098	597

Not 10 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	År 2020	År 2019
Semesterlöner, komptidsersättningar.	774	695
Övriga poster	731	1 626
Summa	1 505	2 321

Not 11 Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång

I mitten av februari 2021 gick en av förbundets tre chefer vidare till en annan organisation. Detta genererade en organisationsöversyn som arbetades fram under de sista veckorna av 2020 och de första veckorna av 2021. Organisationsöversynen, som trädde ikraft den 15 februari 2021, resulterade i att ingen ny chef kommer att tillsättas.

Slutord

Styrelsen för Neuroförbundet vill framföra sitt varmaste tack till alla dem som på olika sätt medverkat till att förbundet har kunnat bedriva all verksamhet som genomförts under 2020.

Kongressen tog hösten 2017 ett antal mycket viktiga inriktningsbeslut som på många sätt har öppnat dörrar för framtidens Neuroförbund och vårt organiserade föreningsliv.

Ett intensifierat sjukvårdspolitiskt arbete med en tydlig inriktning mot neurosjukvård, forskning och rehabilitering har givit goda resultat. År 2020 blev dock utifrån många aspekter ett mycket annorlunda år för vårt förbund. Den globala Covid-19-pandemin påverkade såväl oss själva som vår omvärld. Det är med stolthet som vi kan konstatera att vårt föreningsliv trots stora utmaningar snabbt kunde ställa om sin verksamhet. Många medlemmar har kunnat ta del av digital verksamhet och råd och stöd och därmed fått möjligheten att känna stöd och gemenskap i en svår situation. Vi har också tack vare vår snabba digitala omställning kunnat driva en framgångsrik opinionsbildning och vara representerade i en mängd olika viktiga intressepolitiska sammanhang och vår närvaro är fortsatt mycket efterfrågad. Vi ser att även kommande år på många sätt kommer att påverka vår verksamhet, men vi har visat oss själva och vår omvärld att vi snabbt kan anpassa oss till omvärldsförändringar och att vi har en viktig roll att fylla.

Tillsammans med våra föreningar och medlemmar ska vi fortsätta att utveckla framtidens Neuroförbund. Strategiskt och målmedvetet ska vi fortsätta att sprida kunskap och bidra till ett samhälle där personer med neurologiska diagnoser har samma möjligheter, rättigheter och skyldigheter som andra.

Sundbyberg 2021-03-27

Lise Lidbäck

Ordförande

Johanna Andersson

Johan Gunnarson

Peder Westerberg

Uno Johansson

Petra Nilsson

Karin Rudling

Patrik Magnusson

Vår revisionsberättelse har avgivits av Grant Thornton Sweden
AB 2021-05-17

Maria Karlsten Auktoriserad revisor

Rogardt Wikström Förtroendevald revisor

REVISIONSBERÄTTELSE

Till kongressen i Neuroförbundet
Org.nr. 802002-3605

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Neuroförbundet för år 2020.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av föreningens finansiella ställning per den 31 december 2020 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att kongressen fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten "Den auktoriserade revisorns ansvar" samt "Den förtroendevalde revisorns ansvar". Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisionssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Den uppger, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera föreningen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Den auktoriserade revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av föreningens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Den förtroendevalde revisorns ansvar

Jag har att utföra en revision enligt revisionslagen och därmed enligt god revisionssed i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av föreningens resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Neuroförbundet för år 2020.

Vi tillstyrker att kongressen beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet "Revisorns ansvar". Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som ansvarar för förvaltningen.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningskyldighet mot föreningen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningskyldighet mot föreningen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder den auktoriserade revisorn professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på den auktoriserade revisorns professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för föreningens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Stockholm den 17/5-2021

Grant Thornton Sweden AB

Maria Karlsten

Auktoriserad revisor

Rogardt Wikström

Förtroendevald revisor